

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра _____Епідеміології_____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи,
член-кореспондент НАМН України,
професор М.Р. Гжегоцький

_____ 2020 р.
« ____ » _____

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

_____ Військова епідеміологія _____

(назва навчальної дисципліни)

**підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності _____ 222 «Медицина» _____**

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
епідеміології
Протокол № _____
від « ____ » _____ 2020 р.
Завідувач кафедри
д. мед. н., професор Виноград Н.О.

Затверджено
профільною методичною комісією
з профілактичної медицини
Протокол № _____
від « ____ » _____ 2020 р.
Голова профільної методичної
комісії
д. мед. н., професор Федоренко В.І.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: д. мед. н., професор Виноград Н.О.,
к. мед. н., доцент Васишин З.П.,
к. мед. н., доцент Козак Л.П.

РЕЦЕНЗЕНТИ: д. мед. н., професор Корнійчук О.П.,
к. мед. н., доцент Шикула Р.Г.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни

«Військова епідеміологія»

відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня*

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 222 «Медицина»

освітньої програми *магістра медицини*

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Навчальна програма з дисципліни «Військова епідеміологія» для спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» складена на підставі Наказу ЛНМУ імені Данила Галицького № 129-з від 13.01.2020 р. «Про введення в дію навчального плану підготовки фахівців II (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» V рік навчання» та рекомендована навчальним відділом ЛНМУ імені Данила Галицького.

Організація навчального процесу здійснюється за кредитно-трансферною системою ECTS, що заснована на поєднанні модульних технологій навчання та кредитів оцінки – одиниць виміру навчального навантаження магістра необхідного для засвоєння модулю.

Вивчення дисципліни «Військова епідеміологія» здійснюється впродовж 5-го року навчання та закладає основи формування у магістрів компетенцій, що визначаються кінцевими цілями та можуть бути використані ними в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

Програма складена у відповідності до наступних документів:

1. Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
2. Наказу ЛНМУ імені Данила Галицького № 129-з від 13.01.2020 р. «Про введення в дію навчального плану підготовки фахівців II (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» V рік навчання».

Програма з дисципліни структурована і представлена одним модулем, що містить один тематичний модуль відповідно до вимог розробки навчальних програм дисциплін. Згідно з навчальним планом на 5 курсі медичного факультету вивченню дисципліни «Військова епідеміологія» відводиться 30 годин, з них 15 годин практичних занять і 15 годин самостійної (позааудиторної) роботи магістрів.

У тематичні плани практичних занять включені питання військової епідеміології, що мають за мету засвоєння магістрами необхідних знань щодо питань проведення профілактичних і протиепідемічних заходів серед особового складу військ і населення у мирний та військовий час.

Поточний контроль Обсяг і якість засвоєння матеріалу контролюється впродовж поточного навчання на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями (усне опитування, розв'язування ситуаційних задач, відкриті питання, карти програмованого контролю, тестові завдання).

Практичні заняття методично організовані та передбачають:

- контроль засвоєння теоретичного матеріалу;
- ознайомлення з інформаційно-інструктивними документами;
- вирішення ситуаційних задач.

Магістрам пропонується для підготовки до практичного заняття та на практичному занятті вести протоколи, де зазначати: назву теми, мету заняття, матеріали з підготовки до заняття, інструктивні та діючі законодавчі матеріали.

Самостійна робота магістра – одна з організаційних форм навчання, що регламентується робочим навчальним планом і виконується магістром самостійно поза межами аудиторних занять. Можливі види самостійної роботи магістрів: підготовка до практичного заняття та вивчення тем, що розглядаються лише в плані самостійної роботи магістра, пошук та вивчення додаткової літератури, створення алгоритмів, структурно-логічних схем.

Під час вивчення матеріалу, що винесений на позааудиторну роботу, магістрам надається консультативна допомога викладачами кафедри.

Підсумковий контроль засвоєння модулю на основі лекційного курсу, практичних (аудиторних) занять та самостійної (позааудиторної) роботи здійснюється по його завершенню у формі заліку.

Оцінка успішності магістра з дисципліни є рейтинговою і визначається за багатобальною шкалою.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			СРС	Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних				
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: «Військова епідеміологія» <i>Змістових модулів 1</i>	1 кредит / 30 год	-	15	15	5 курс (9, 10 семестр)	залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є природний та штучно створений епідемічний процес у військах та серед населення в мирний та особливий періоди часу.

Міждисциплінарні зв'язки: «Військова епідеміологія» як навчальна дисципліна ґрунтується на знаннях, що отримані магістрами при вивченні біології, мікробіології, загальної гігієни, екології, соціальної медицини, організації охорони здоров'я, основ біоетики та біобезпеки, фтизіатрії, інфекційних хвороб, епідеміології, біобезпеки й інтегрується з цими дисциплінами.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Військова епідеміологія» та кінцеві цілі встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно до блоку її змістового модуля (професійна та практична підготовка) і є основою для побудови змісту.

1.1. Метою вивчення дисципліни «Військова епідеміологія» є засвоєння причин і механізмів виникнення та поширення інфекційних хвороб серед військових контингентів та населення в мирний і особливий періоди часу, методів їх профілактики та організації протиепідемічного захисту. Підготовка фахівців, які володіють необхідним обсягом теоретичних і практичних знань для організації та здійснення протиепідемічного захисту щодо інфекційних захворювань із різними механізмами передачі.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Військова епідеміологія» є:

- Вміти організувати проведення профілактичних та протиепідемічних заходів серед особового складу військ і населення у мирний та військовий час.
 - Засвоєння алгоритмів організації проведення профілактичних та протиепідемічних заходів серед особового складу військ і населення у мирний та військовий час.
 - Ознайомити зі структурою та напрямками діяльності медичних підрозділів, що розгортаються в осередках надзвичайних ситуацій у мирний час та залучаються до організації та проведення заходів протиепідемічного захисту військ, в т.ч. у військовий час.
 - Знати критерії оцінки санітарно-епідемічного стану військ і району їх розміщення у мирний час.
 - Вивчити вимоги, мету і завдання санітарно-епідеміологічної розвідки, методи її проведення та роль медичної служби у плануванні та організації.
 - Розуміти мету, завдання та вимоги до біологічної розвідки, критерії її проведення.
 - Знати мету, методи і способи індикації БЗ, роль медичної служби в її проведенні.
 - Ознайомити із переліком найбільш ймовірних збудників інфекцій, які можуть бути використанні як БЗ.
 - Розуміти характеристику біологічної зброї, її бойові властивості і можливі шляхи розповсюдження.

- Вміти розрахувати можливі санітарні втрати від інфекційних захворювань в осередку стихійних лих і катастроф та під час військових дій.
- Знати організацію і проведення протиепідемічних заходів при ліквідації наслідків застосування біологічної зброї.

Кінцеві цілі дисципліни

Інтерпретувати причини виникнення інфекційних захворювань і закономірності розвитку епідемічного процесу серед військ і населення в мирний та особливий періоди часу.

Інтерпретувати закономірності та особливості перебігу епідемічного процесу при штучно створеному епідемічному процесі.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна

Згідно з вимогами дисципліна «**Військова епідеміологія**» забезпечує набуття магістрами *компетентностей*:

- *інтегральних*: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення профілактичних і протиепідемічних заходів та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

- *загальних*:

Загальні компетентності за вимогами Національної рамки кваліфікацій (НРК)

Перелік компетентностей	Зміст компетентностей	Формування в процесі вивчення дисципліни
1	2	3
ЗК 1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	+
ЗК 2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	+
ЗК 3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	+
ЗК 4.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	+
ЗК 5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	+
ЗК 6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення	+
ЗК 7.	Здатність працювати в команді	+
ЗК 8.	Навички міжособистісної взаємодії	+
ЗК 9.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	+
ЗК 10.	Здатність спілкуватися іноземною мовою	-
ЗК 11.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	+
ЗК 12.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	+
ЗК 13.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	+
ЗК 14.	Прагнення до збереження навколишнього середовища	+
ЗК 15.	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	+

- *фахових*:

узагальнений об'єкт професійної діяльності – охорона здоров'я населення, зокрема підтримання здоров'я; профілактика захворювань людини, а також вплив проблем зі здоров'ям на популяцію.

**Фахові компетентності за вимогами
Національної рамки кваліфікацій (НРК)**

Перелік компетентностей	Зміст компетентностей	Формування в процесі вивчення дисципліни
1	2	3
ФК 1.	Навички опитування та клінічного обстеження пацієнта	+
ФК 2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів	+
ФК 3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	-
ФК 4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань	-
ФК 5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань	-
ФК 6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань	-
ФК 7.	Здатність до діагностування невідкладних станів	-
ФК 8.	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги	-
ФК 9.	Навички надання екстреної медичної допомоги	-
ФК 10.	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів	+
ФК 11.	Навички виконання медичних маніпуляцій	-
ФК 12.	Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Навички консультиування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції	-
ФК 13.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів	+
ФК 14.	Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб	+
ФК 15.	Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду	+
ФК 16.	Здатність до проведення експертизи працездатності	-
ФК 17.	Здатність до ведення медичної документації	+
ФК 18.	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації	+
ФК 19.	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції	+
ФК 20.	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів	-
ФК 21.	Здатність до проведення заходів щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг	-

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
1	ЗК 1	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань
2	ЗК 2	Знати способи та методи отримання знань та вмінь і використовувати їх для оволодіння сучасними знаннями	Вміти використовувати способи та методи отримання знань та вмінь для оволодіння сучасними знаннями	Вміти оволодівати знаннями із використанням сучасних технологій	Відповісти за отримання певного об'єму та рівня знань та вмінь, що необхідні для практичної діяльності
3	ЗК 3	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців та нефахівців	Відповісти за прийняття рішень у складних умовах
4	ЗК 4	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності
5	ЗК 5	Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації	Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату	Нести відповідальність за своєчасне використання методів саморегуляції
6	ЗК 6	Знати ґрунтовно предмет та проблему для обрання необхідної стратегії та	Вміти приймати обґрунтоване рішення	Вміти приймати обґрунтоване рішення та комунікувати із особами	Нести відповідальність за вибір обґрунтованого рішення та

1	2	3	4	5	6
		тактики щодо прийняття адекватного рішення		певних структур, відомств для його реалізації	його реалізацію
7	ЗК 7	Знати стратегії та тактики спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміти обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Вміти за допомогою певних способів та стратегій спілкування забезпечити ефективну командну роботу	Нести відповідальність за результати командної роботи
8	ЗК 8	Знати стратегії та тактики міжособистісного спілкування та взаємодії	Вміти обирати стратегії та способи міжособистісного спілкування та взаємодії для забезпечення ефективної роботи та найкращого результату	Вміти досягати наміченої мети за допомогою використання найкращих стратегій та способів міжособистісного спілкування та взаємодії	Нести відповідальність за формування адекватного міжособистісного спілкування та взаємодії
9	ЗК 9	Мати досконалі знання державної мови	Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову	Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань
10	ЗК 11	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь
11	ЗК 12	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань	Вміти визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань
12	ЗК 13	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
13	ЗК 14	Знати проблеми збереження навколишнього	Вміти формувати вимоги до себе та оточуючих щодо	Вносити пропозиції відповідним	Нести відповідальність щодо

1	2	3	4	5	6
		середовища та шляхи його збереження	збереження навколишнього середовища	органам та установам щодо заходів до збереження та охорони навколишнього середовища	виконання заходів збереження навколишнього середовища в рамках своєї компетенції
14	ЗК 15	Знати основні положення медичної етики та використовувати їх під час виконання фахових обов'язків	Вміти використовувати принципи медичної етики у фаховій діяльності	Здатність обговорювати питання медичної етики, що виникають під час виконання фахових обов'язків, не допускати стигми та дискримінації у ЗОЗ	Нести відповідальність щодо дотримання принципів медичної етики під час виконання фахових обов'язків
15	ФК 1	Мати знання про людину, її органи та системи, та за допомогою опитування, використання необхідних клінічних обстежень встановити порушення у стані здоров'я пацієнта, в тому числі цілеспрямовано для з'ясування епідеміологічного анамнезу та визначення синдромів інфекційних захворювань	Вміти зібрати та оцінити отриману інформацію для подальшого опрацювання та визначення діагнозу, в тому числі підозрілого, ймовірного та підтвердженого випадку інфекційного захворювання	Здатність щодо комунікації, збору необхідної інформації, використання клінічного обстеження пацієнта	Нести відповідальність щодо повноти отриманої інформації для постановки діагнозу
16	ФК 2	Мати знання про людину, її органи та системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4)	Вміти оцінювати інформацію щодо діагнозу в умовах закладу охорони здоров'я (ЗОЗ), його підрозділу, застосовуючи стандартну процедуру	Обґрунтовано призначати та оцінювати результати лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4)	Нести відповідальність за прийняття оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень рішення щодо

1	2	3	4	5	6
17	ФК 10	Знати існуючу систему лікувально-евакуаційного забезпечення	Організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення	Обґрунтовано вирішувати питання щодо ізоляції хворих із підозрою на інфекційне захворювання із врахуванням небезпеки джерел збудників інфекційних захворювань	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо ізоляції джерел збудників інфекційних захворювань
18	ФК 13	Знати існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги ☐ санітарно-просвітніх заходів щодо попередження виникнення інфекційних та неінфекційних захворювань, травм та пропаганди здорового способу життя; ☐ організації раціонального харчування, безпечних соціально-побутових умов, водопостачання; ☐ режиму діяльності та відпочинку	Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, в умовах ЗОЗ, його підрозділу на підставі даних про стан здоров'я певних контингентів населення та про наявність впливу на нього навколишнього середовища, використовуючи сучасні методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню, щодо: ☐ організації раціонального харчування, водопостачання; ☐ режиму діяльності та відпочинку; ☐ формування сприятливого виробничого середовища; ☐ первинної профілактики захворювань і травм; ☐ вакцинопрофілактики ☐ профілактики шкідливих звичок; ☐ профілактики небажаної вагітності; ☐ пропаганди здорового способу життя. Здійснювати систему заходів первинної профілактики, на	Обґрунтовано вирішувати питання щодо організації протиепідемічних та профілактичних заходів	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо організації протиепідемічних та профілактичних заходів

1	2	3	4	5	6
			<p>підставі даних про стан здоров'я населення, що обслуговується, та про наявність впливу на нього детермінант здоров'я, в умовах закладу охорони здоров'я та поза його межами, використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню</p>		
19	ФК 14	<p>Знати статистичні та лабораторні методи, здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення</p>	<p>Планувати заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу на підставі результатів епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб, епідеміологічного аналізу, використовуючи існуючі профілактичні та протиепідемічні методи. Проводити в умовах ЗОЗ, його підрозділу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ виявлення і ранню діагностику інфекційних захворювань (за списком 2); ☐ первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби. <p>Виявляти в умовах ЗОЗ, його підрозділу використовуючи статистичні та лабораторні методи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику та здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення</p>	<p>Інформувати керівників ЗОЗ, органів місцевої влади щодо епідемічної ситуації та необхідності своєчасного та якісного проведення профілактичних та протиепідемічних заходів у ЗОЗ, серед закріпленого населення та в осередках інфекційних хвороб. Обґрунтовано вирішувати питання щодо організації протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань</p>	<p>Нести відповідальність за якість та своєчасність ранньої діагностики інфекційних хвороб, організацію ефективних профілактичних та протиепідемічних заходів щодо запобігання розповсюдження інфекційних хвороб. Нести відповідальність за прийняття рішення щодо організації протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань</p>

1	2	3	4	5	6
20	ФК 15	Мати знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм	В ЗОЗ, або вдома у хворого на підставі отриманих даних про стан здоров'я пацієнта, за допомогою стандартних схем, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення: ☐ визначати тактику обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду; ☐ визначати тактику обстеження та первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду	Обґрунтовано вирішувати питання щодо організації профілактичних заходів осередках інфекційних захворювань	Нести відповідальність за прийняття рішення щодо організації профілактичних заходів
21	ФК 17	Знати нормативні документи щодо звітних форм та медичної документації	За умов ЗОЗ, його підрозділу: ☐ готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи, за узагальненою формою; ☐ вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення, використовуючи стандартну технологію, на підставі норм. док.	Формувати висновки на підставі аналізу та статистичного оброблення отриманої інформації	Нести відповідальність за якісне та своєчасне ведення медичної документації, статистичне оброблення та аналіз отриманої інформації
22	ФК 18	Вміти аналізувати отриману інформацію	За будь-яких обставин з використанням стандартних процедур, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології, вміти: ☐ визначати джерело та/або місце	Формувати висновки на підставі аналізу та статистичного оброблення отриманої інформації	Нести відповідальність за якісне оброблення та аналіз отриманої інформації

1	2	3	4	5	6
			<p>знаходження потрібної інформації в залежності від її типу;</p> <p>☐ отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела;</p> <p>☐ аналізувати отриману інформацію</p>		
23	ФК 19	Вміти аналізувати отриману інформацію	<p>В умовах ЗОЗ, його підрозділу за стандартними методиками:</p> <p>☐ визначати негативні фактори навколишнього середовища на підставі даних санітарно-профілактичної установи шляхом співставлення з існуючими нормативами та стандартами;</p> <p>☐ аналізувати стан здоров'я певного контингенту на підставі офіційних даних шляхом співставлення зі середньостатистичними показниками;</p> <p>☐ визначати наявність зв'язку між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту на підставі даних про них;</p> <p>☐ розробляти профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту. Здійснювати аналіз захворюваності населення, виявляючи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику, в умовах ЗОЗ, його підрозділу, використовуючи статистичні та</p>	Формувати висновки на підставі аналізу та статистичного оброблення отриманої інформації	Нести відповідальність за якісне оброблення та аналіз отриманої інформації

1	2	3	4	5	6
			лабораторні методи.		
			Проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції, на території обслуговування за стандартними методиками та на підставі даних епідеміологічних та медико-статистичних досліджень		

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Код програмного результату навчання	Загальні результати навчання за вимогами НРК	Результат
1	2	3
ПРН 1.	Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити та оцінювати результати фізикального обстеження	+
ПРН 2.	Оцінювати інформацію щодо діагнозу, застосовуючи стандартну процедуру на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень	+
ПРН 3.	Виділяти провідний клінічний симптом або синдром. Встановлювати найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання. Призначати лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого. Здійснювати диференціальну діагностику захворювань. Встановлювати попередній та клінічний діагноз	+
ПРН 4.	Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання	-
ПРН 5.	Визначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання	-
ПРН 6.	Визначати принципи та характер лікування (консервативне, оперативне) захворювання	-
ПРН 7.	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги на підставі діагнозу невідкладного стану	-
ПРН 8.	Надавати екстрену медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану	-
ПРН 9.	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення	+
ПРН 10.	Визначати тактику ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду. Проводити консультування з питань планування сім'ї та підбору метода контрацепції	-

1	2	3
ПРН 11.	Виконувати медичні маніпуляції	-
ПРН 12.	Формувати серед закріпленого контингенту населення диспансерні групи хворих; групи здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду. Здійснювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню. Здійснювати систему заходів первинної профілактики в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню. Організувати проведення серед закріпленого контингенту населення заходів вторинної та третинної профілактики	+
ПРН 13.	Планувати заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб. Проводити виявлення і ранню діагностику інфекційних захворювань; первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби. Виявляти групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику та здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення	+
ПРН 14.	Визначати тактику обстеження та вторинної профілактики хворих, що підлягають диспансерному нагляду; тактику обстеження та первинної профілактики здорових осіб, що підлягають диспансерному нагляду; розраховувати та призначати необхідні продукти харчування дітям першого року життя	-
ПРН 15.	Визначати наявність та ступінь обмежень життєдіяльності, виду, ступеню та тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів	-
ПРН 16.	Готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення	+
ПРН 17.	Проводити скринінг щодо виявлення найважливіших неінфекційних захворювань; оцінювати показники захворюваності, інтегральні показники здоров'я; виявляти фактори ризику виникнення та перебігу захворювань; формувати групи ризику населення. Визначати джерело та/або місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу; отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела; обробляти та проаналізувати отриману інформацію	+
ПРН 18.	Визначати негативні фактори навколишнього середовища; аналізувати стан здоров'я певного контингенту; визначати наявність зв'язку між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту; розробляти профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту. Здійснювати аналіз захворюваності населення, виявляючи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику. Проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції	+
ПРН 19.	Досліджувати обсяги та результативність діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я; виявляти дефекти діяльності та причин їх формування. Проводити відбір та використовувати уніфіковані клінічні протоколи щодо надання медичної допомоги, що розроблені на засадах доказової медицини; розробляти та використовувати локальні протоколи надання медичної допомоги. Проводити контроль якості медичного обслуговування; визначати фактори, що перешкоджають підвищенню якості та безпеки медичної допомоги. Оцінювати собівартість медичних послуг; обґрунтовувати вибір адекватного методу фінансування (оплати) та вибір раціональних форм організації надання медичних послуг.	-

1	2	3
	Застосовувати методи економічного аналізу при виборі методів діагностики, профілактики, лікування, реабілітації	
ПРН 20.	Організовувати роботу медичного персоналу; формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами, організаціями та установами; застосовувати інструменти просування медичних послуг	-
ПРН 21.	Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності	+
ПРН 22.	Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю	+
ПРН 23.	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загально-освітній культурний рівень	+
ПРН 24.	Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності	+
ПРН 25.	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності	+

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 1 кредит ЄКТС 30 годин.

3. Структура навчальної дисципліни

Тема	Практичні заняття	СРС
1	2	3
Змістовий модуль: Військова епідеміологія		
1. Особливості протиепідемічного захисту військ і населення у мирний час.	5	5
2. Особливості протиепідемічного захисту військ і населення у військовий час. Біологічна зброя та захист від неї.	10	10
Усього годин – 30	15	15
Кредитів ECTS – 1		

4. Тематичний план лекцій

Навчальним планом лекції не передбачені.

5. Тематичний план практичних занять

№ з/п	ТЕМА	К-сть год
1	2	3
1.	Теоретичні та методичні основи військової епідеміології. Розвиток епідемічного процесу у військах у мирний та особливий періоди часу	5
2.	Протиепідемічний захист військ у мирний та особливий періоди часу. Санітарно-епідеміологічна розвідка. Оцінювання епідемічного стану військ і території дислокації (передислокації)	5
3.	Біологічна зброя: класифікація, бойові біологічні рецептури, способи доставлення та використання. Захист в осередках біологічного зараження: посилене медичне спостереження, обсервація, карантин. Біологічна розвідка. Неспецифічна, специфічна індикація, ідентифікація. Біотероризм	5

	РАЗОМ	15
--	--------------	-----------

6. Тематичний план самостійної роботи магістрів

№ п/п	ТЕМА	К-сть годин
1.	Опрацювання тем, що входять до плану аудиторних занять	5
2.	Режимно-обмежувальні заходи при обсервації та карантині.	5
3.	Колективні та індивідуальні засоби захисту	5
	Всього	15

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання не передбачене робочим навчальним планом.

8. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Військова епідеміологія» використовуються традиційні методи навчання: словесні, наочні, практичні; а також методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький метод. Методами стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності, що використовуються, є індуктивні та дедуктивні методи навчання, методи стимулювання та мотивації. Методами контролю, як методами навчання, є контроль викладачем, самоконтроль, взаємоконтроль, самокорекція та взаємокорекція.

Для засвоєння дисципліни Навчальною програмою передбачено проведення лекційних, практичних занять та самостійної роботи магістрів.

Для передачі та засвоєння знань під час лекційних занять використовується мультимедійний супровід та табличний фонд кафедри.

Для передачі та засвоєння знань, умінь і навичок на практичних заняттях використовуються навчальні посібники, Методичні рекомендації для магістрів за темою заняття, збірки чинних в державі нормативно-правових актів, методичні матеріали, роздатковий матеріал, засоби та комплекти для відпрацювання практичних навичок, набори ситуаційних задач для проведення професійного тренінгу, табличний фонд кафедри тощо. Під час навчання використовуються інтерактивні технології: перегляд навчальних фільмів, метод конкурентних груп тощо.

Самостійна робота магістрів передбачає підготовку до практичних занять та опрацювання окремих тем, винесених на самостійне вивчення. Для цього розроблені навчальні посібники, Методичні рекомендації та використовується збірки чинних в державі нормативно-правових актів, методичні матеріали тощо.

Усі необхідні матеріали (тези та презентації лекцій, методичний супровід, нормативні документи) представлені на інформаційній платформі ЛНМУ імені Данила Галицького MISA.

9. Методи контролю

Оцінювання – це один із завершальних етапів навчальної діяльності та визначення успішності навчання. Оцінка з дисципліни виставляється як середня з оцінок за тематичні модулі, на які структурована навчальна дисципліна.

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та Інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності магістрів, затвердженої МОЗ України (2005).

Оцінка за модуль визначається як середнє суми оцінок поточної навчальної діяльності за традиційною шкалою переведеної у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком, що виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється магістрам при засвоєнні модулю – 200.

Оцінювання поточної навчальної діяльності.

Для оцінювання знань із дисципліни використовуються наступні види контролю:

поточний і підсумковий. Формою підсумкового контролю є залік відповідно до навчального плану.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий семестровий контроль.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті у відповідності з конкретними цілями кожної теми та має на меті перевірку засвоєння магістрами навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять: вхідний контроль засвоєння матеріалу за темами практичних занять та самостійної роботи; розв'язування ситуаційних задач та виконання практичних завдань; оцінювання вихідного рівня знань.

При оцінюванні навчальної діяльності магістрів надається перевага стандартизованим методам контролю: тестуванню, ситуаційним задачам, структурованим письмовим роботам та структурованому контролю (за процедурою) практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність магістру виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою дисципліни. Магістр отримує оцінку, яка становить середнє з усіх видів контролю поточної навчальної діяльності та включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на завершальному етапі вивчення дисципліни за національною шкалою та шкалою ECTS **виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях**. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом магістра.

Магістр допускається до підсумкового контролю при умові виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 120 балів під час практичних занять.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують магістри:

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Максимальна кількість балів, яку може набрати магістр за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати магістр за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих магістром оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$\text{кількість балів} = (\text{СА} \times 200) : 5$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
1	2	3	4	5	6	7	8
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134

4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
1	2	3	4	5	6	7	8
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недостатньо
1	2	3	4	5	6	7	8
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Самостійна робота магістрів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Визначення кількості балів, яку магістр набрав з дисципліни

Оцінка з дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування магістр має отримати за поточну навчальну діяльність бал не менше 60 % від максимальної суми балів з дисципліни (120 балів).

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали магістрів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Таблиця 3

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% магістрів
B	Наступні 25% магістрів
C	Наступні 30% магістрів
D	Наступні 25% магістрів
E	Останні 10% магістрів

Бали з дисципліни для магістрів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Таблиця 4

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	«5»
Від 140 до 169 балів	«4»
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати магістр	«3»

Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати магістр	«2»
--	-----

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності магістрів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

Самостійна робота магістрів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Бали з дисципліни незалежно конвертуються як в шкалу ECTS, так і в 4-бальну (національну) шкалу. Бали шкали ECTS у 4-бальну шкалу не конвертуються і навпаки.

Бали магістрів, які навчаються за однією спеціальністю, з урахуванням кількості балів, набраних з дисципліни ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % магістрів
B	Наступні 25 % магістрів
C	Наступні 30 % магістрів
D	Наступні 25 % магістрів
E	Останні 10 % магістрів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «D», «Е» проводиться для магістрів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. , які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку магістрів, що ранжуються. Магістри з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Бали з дисципліни для магістрів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати магістр	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати магістр	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності магістрів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

10. Методичне забезпечення

Для забезпечення лекційних та практичних занять розроблені Методичні рекомендації для викладачів за темами. У наявності тексти та презентації лекцій, тести, питання, Карти програмованого контролю, задачі для поточного контролю, завдання для контролю засвоєння тем, що винесені на самостійне вивчення та для комплексної контрольної роботи магістрів.

11. Рекомендована література

Обов'язкова

- Виноград Н.О. Військова епідеміологія: навч. посіб. / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 184 с.
- Виноград Н.О. Загальна епідеміологія: навч. посіб. / Н.О. Виноград, З.П. Васишин, Л.П. Козак. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 200 с.

- Виноград Н.О. Спеціальна епідеміологія: навч. посіб. / Н.О. Виноград, З.П. Василишин, Л.П. Козак. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 367 с.
- Виноград Н.О. Термінологічний словник: Біологічна безпека. Епідеміологія. Паразитологія: Навч. посіб. / Н.О. Виноград. – Вінниця.: «Нова книга», 2019. – 308 с.
- Виноград Н.О. Термінологічний словник: Епідеміологія. Біологічна безпека: Навч. посіб. / Н.О. Виноград. – К.: ВСВ «Медицина», 2016. – 136 с.
- Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій: підручник / М.А. Андрейчин, О.Д. Крушельницький, В.С. Копча, І.В. Огороднійчук. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2015. – 242 с.
- Військово-медична підготовка: підручник для студентів вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів України I-IV рівнів акредитації / М.І. Бадюк, В.П. Токарчук, В.В. Солярик [та ін.] ; Українська військово-медична академія. – 2-е вид., доп. – К. : «МП Леся», 2015. – 482 с.
- Військова токсикологія, радіологія та медичний захист : підручник / О.Є. Левченко [та ін.] ; ред. О.Є. Левченко ; Українська військово-медична академія. – К. : СПД Чалчинська Н.В., 2018. – 788 с.
- Епідеміологія: базовий підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. За ред. проф. І.П. Колеснікової. – Вінниця: Нова книга, 2012. – 576 с.
- Заходи протиепідемічного захисту в збройних силах, та їх дослідження у військовій епідеміології : навчальний посібник / Ю.В. Рум'янцев [та ін.]; Українська військово-медична академія. – К. : «МП Леся», 2015. – 212 с.
- Міжнародні медико-санітарні правила (2005 р.) / Всесвітня організація охорони здоров'я, 2005. – <http://www.who.int/ru>.
- Організація медичного забезпечення військ [Текст] : практикум / М.І. Бадюк, В.В. Косарчук, В.В. Солярик [та ін.]. – К. : «МП Леся», 2016. – 86 с.
- Організація медичного забезпечення військ : підручник для студентів вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації / ред. М.І. Бадюк. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : «МП Леся», 2014/2015. – 492 с.
- *Інформаційний матеріал (нормативно-правові акти):*
- Конституція України (254 к / 96 – ВР).
- Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», остання редакція від 12.06.2011 р.
- Закон України від 24.02.94 р. № 4000-XII «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», остання редакція від 12.06.2011 р.
- Закон України від 06.04.2000 р. № 1645-III «Про захист населення від інфекційних хвороб», остання редакція від 11.06.2009 р.
- Закон України від 15.11.2001 р. № 2776-III (2776-14) «Про внесення змін до Закону України «Про запобігання захворюванню на синдром набутого імунodefіциту (СНІД) та соціальний захист населення».
- Наказ МОЗ України за № 905 від 28.12.2015 р. «Про Критерії, за якими визначаються випадки інфекційних та паразитарних захворювань, які підлягають реєстрації»
- Наказ МОЗ України за № 362 від 13.04.2016 р. «Про Перелік інфекційних захворювань, які мають прогресивно/поступово охоплюватися епідеміологічним наглядом»
- Наказ МОЗ України за № 133 від 19.07.95 р. «Про затвердження Переліку особливо небезпечних, небезпечних інфекційних та паразитарних хвороб людини і носійства збудників цих хвороб».
- Наказ МОЗ України за № 192 від 03.08.99 р. «Про заходи щодо покращення бактеріологічної діагностики дифтерії в Україні».
- Наказ МОЗ України за № 631 від 17.05. 2005 р. «Про створення лабораторної мережі і діагностики кору, краснухи та епідемічного паротиту».
- Наказ МОЗ України за № 188 від 17.05.2005 р. «Про затвердження інструкції щодо організації епідеміологічного нагляду за кором».
- Наказ МОЗ України за № 595 від 2011 р. «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контролю якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів».
- Наказ МОЗ України за № 551 від 2014 р. «Про удосконалення проведення профілактичних

щеплень в Україні».

- Наказ МОЗ України № 996 від 26.09.2016 р. «Про внесення змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України».
- Наказ МОЗ України від 18.05.2018 № 947 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні».
- Наказ МОЗ України від 23.04.2019 № 958 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень в Україні».
- Наказ МОЗ України за № 488 від 17.07.2006 р. «Про заходи щодо профілактики і боротьби з пташиним грипом та запобігання виникненню його пандемії».
- Наказ МОЗ України за № 590 від 12.08.2009 р. «Про затвердження методичних рекомендацій «Принципи діагностики та лікування хворих на гострі респіраторні вірусні захворювання».
- Наказ МОЗ України за № 795 від 02.11.2009 р. «Про порядок взаємодії лікувально-профілактичних закладів в умовах підвищеної захворюваності населення України на гострі респіраторні інфекції та пандемічний грип, викликаний вірусом (А Н1/Н1 Каліфорнія)».
- Наказ МОЗ України за № 813 від 07.11.2009 р. «Про затвердження Алгоритму надання медичної допомоги хворим на пандемічний грип, викликаний вірусом (А Н1/Н1 Каліфорнія)».
- Наказ МОЗ України за № 922 від 04.12.2009 р. «Про організацію вірусологічних досліджень на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції в Україні в період пандемії».
- Наказ МОЗ України за № 788 від 30.10.2009 р. «Про затвердження тимчасових методичних рекомендацій щодо запровадження інфекційного контролю у лікувально-профілактичних установах для запобігання ураження пандемічним вірусом грипу (А Н1/Н1 2009)».
- Наказ МОЗ України за № 170 від 15.04.2005 р. «Про затвердження методичних вказівок з мікробіологічної діагностики менінгококової інфекції та гнійних бактеріальних менінгітів».
- Наказ МОЗ України № 240 від 01.10.1999 р. «Про заходи щодо попередження захворюваності населення України на гепатит А».
- Наказ № 237 від 30.07.96 р. «Про затвердження Порядку організації стаціонарів вдома для дорослих, хворих на легкі форми вірусного гепатиту А».
- Наказ МОЗ України № 198 від 14.07.1998 р. «Про посилення заходів щодо попередження захворювання на поліомієліт в Україні».
- Наказ МОЗ України № 178 від 28.10.2015 р. «Про удосконалення епідеміологічного нагляду за ентеровірусними інфекціями, у т. ч. поліомієлітом, та запобігання поширенню циркулюючих вакциноспоріднених поліовірусів».
- Наказ МОЗ України № 501 від 20.07. 2006 р. «Щодо проведення дозорного епідеміологічного нагляду за ротавірусною інфекцією».
- Наказ МОЗ України № 234 від 10.05. 2007 р. «Про організацію профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в акушерських стаціонарах».
- Наказ МОЗ України № 181 від 04.04. 2008 р. «Епідеміологічний нагляд за інфекціями області хірургічного втручання та їх профілактика (методичні рекомендації)».
- Наказ МОЗ України № 66 від 14.04.95 р. «Про затвердження Інструкції про порядок внесення подання про відсторонення осіб від роботи або іншої діяльності».
- Наказ МОЗ України № 167 «Про удосконалення протихолерних заходів в Україні» від 30.05.1997 року.
- Наказ МОЗ України № 31 від 23.02. 2000 р. «Про затвердження положень про спеціальні санітарно-карантинні підрозділи».
- Наказ МОЗ України № 314 від 09.07. 2003 р. «Про заходи з профілактики захворювань на сибірку».
- Наказ МОЗ України № 663 від 13.03. 2020 р. «Про оптимізацію заходів щодо недопущення занесення і поширення на території України випадки COVID-19».
- Наказ МОЗ України № 107-ДСК від 01.06.90 р. «Про порядок надання інформації про надзвичайні ситуації».
- Міжнародні медико-санітарні правила (2005 р.) / Всесвітня організація охорони здоров'я. – 2005. – <http://www.who.int/ru>.

- Постанова МОЗ України № 16 від 12.05. 2003 р. «Про затвердження методичних вказівок «Організація та проведення первинних заходів при виявленні хворого (трупа) або підозрі на зараження карантинними інфекціями, контагіозними вірусними геморагічними гарячками та іншими небезпечними інфекційними хворобами неясної етіології».
- Правила санітарної охорони території України (постанова Кабінету міністрів України від 24. 04.1999 р. № 696).
- Постанова Кабінету Міністрів України № 1642 від 16.10.98 р. «Про затвердження Порядку та умов обов'язкового страхування медичних працівників та інших осіб на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини під час виконання ними професійних обов'язків, а також на випадок настання у зв'язку з цим інвалідності або смерті від захворювань, зумовлених розвитком ВІЛ-інфекції, і переліку категорій медичних працівників та інших осіб, які підлягають обов'язковому страхуванню на випадок інфікування вірусом імунодефіциту людини під час виконання ними професійних обов'язків, а також на випадок настання у зв'язку з цим інвалідності або смерті від захворювань, зумовлених розвитком ВІЛ-інфекції».
- Постанова Кабінету Міністрів України № 216 «Про затвердження Концепції стратегії дій Уряду, спрямованих на запобігання поширенню ВІЛ-інфекції/СНІДу, на період до 2011 року та Національної програми забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, допомоги та лікування ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 2004 – 2008 роки» від 04.03. 2004 року».
- Постанова Кабінету Міністрів України № 2026 «Питання запобігання та захисту населення від ВІЛ-інфекції та СНІД» від 18.12.1998 року».
- Наказ МОЗ України від 25.05. 2000 р. № 120 «Про вдосконалення організації медичної допомоги хворим на ВІЛ-інфекцію/ СНІД».
- Постанова Верховної Ради України від 19.11.92 р. «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
- Постанова Кабінету Міністрів України № 2026 від 18.12.1998 року «Питання запобігання та захисту населення від ВІЛ-інфекції та СНІД».
- Постанова Кабінету Міністрів України № 893 від 22.08. 2011 р. «Про затвердження Правил санітарної охорони території України».
- Наказ МОЗ України № 113 від 12.03.2007 р. «Про затвердження Методичних вказівок планування заходів щодо попередження занесення і поширення в Україні небезпечних інфекційних хвороб».
- Наказ МОЗ України № 322 від 27.05.2011 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій з проведення деконтамінації постраждалих внаслідок дії хімічних, радіаційних чинників та біологічних агентів».
- Наказ МОЗ України № 415 від 19.08.2005 р. «Про удосконалення добровільного консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію».
- Наказ МОЗ України від 11.08.2014 за № 552 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил Дезінфекція, передстерилізаційне очищення та стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров'я».
- Наказ МОЗ України від 08.06.2015 за № 325 «Про затвердження Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами».
- Наказ МОЗ України за №798 від 21.09.2010 «Про затвердження методичних рекомендацій «Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу».
- Наказ МОЗ України № 223 від 22.10. 93 «Про збір, знезараження та здачу використаних медичних виробів одноразового застосування із пластичних мас».
- Методичні рекомендації зі стерилізації лігатурного шовного матеріалу в лікувально-профілактичних установах № 15- 6/34 від 19.07. 1990 р.
- Наказ МОЗ України від 30.04.2014 за № 293 «Про затвердження Інструкції зі збору, сортування, транспортування, зберігання, дезінфекції та прання білизни у закладах охорони здоров'я».

Додаткова

1. Актуальні питання епідеміології та профілактики деяких інфекцій в збройних силах, серед населення України та у світі [Текст]: монографія / Ю.В. Рум'янцев, В.Л. Савицький, Б.І. Веровчук, О.Д. Крушельницький; за ред. Ю.В. Рум'янцева. – К. : УВМА, 2015. – 372 с.
2. Англо-русский глоссарий основных терминов по вакцинологии и иммунизации. – Копенгаген, ВОЗ. – 2009.
3. Брико Н.И. Эпидемиология [Электронный ресурс] : учебник / Н.И. Брико, В.И. Покровский - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2017. – 368 с.
4. Вибрані питання профілактики в Збройних Силах України надзвичайних станів викликаних епідеміями : монографія / О.Д. Крушельницький, В.Л. Савицький, Ю.В. Рум'янцев, І.В. Огороднійчук; за ред. В.Л. Савицького. – К. : «МП Леся», 2015. – 344 с.
5. Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій: підручник / М.А. Андрейчин, О.Д. Крушельницький, В.С. Копча, І.В. Огороднійчук — Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 320 с.
6. Діагностика, лікування та профілактика грипу / І.В. Дзюблик, С.Г. Вороненко, А.П. Мироненко, Н.О. Виноград – К.: Бібліотека практичного лікаря, 2011. – 191 с.
7. Довідник оперативних розрахунків медичної служби Збройних Сил України : навчально-методичний посібник / О.Ю. Булах [та ін.] ; ред. В.Б. Андронатій ; Українська військово-медична академія. – К. : СПД Чалчинська Н.В., 2015. – 320 с.
8. Заходи протиепідемічного захисту в збройних силах, та їх дослідження у військовій епідеміології : навчальний посібник / Ю.В. Рум'янцев [та ін.] ; Українська військово-медична академія. – К. : «МП Леся», 2015. – 212 с.
9. Эпидемиология инфекционных болезней : учебное пособие / Н. Д. Ющук [и др.]. — 3-е изд., перераб. и доп. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. – 496 с.
10. Инфекционные болезни и эпидемиология: Учебник / В.И. Покровский, С.Г. Пак, Н.И. Брико, Б.К. Данилкин. – 3-е изд. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2016. – 816 с.
11. Інфекційні хвороби: підручник / В.М. Козько, Г.О. Соломенник, К.В. Юрко та ін. – ВСВ Медицина, 2019. – 312 с.
12. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — 2-е вид. – ВСВ Медицина, 2018. – 688 с.
13. Клішевич, Б.А. Військово-медична освіта в країнах НАТО : навчальний посібник / Б.А. Клішевич, І.Ф. Гончаренко ; Українська військово-медична академія. – К.: «МП Леся», 2015. – 80 с.
14. Кожокару А.А. Розробка та удосконалення заходів профілактики правця у Збройних Силах України: автореф. дис... д-ра мед. наук: 14.02.02 / А. А. Кожокару; Ін-т епідеміології та інфекц. хвороб ім. Л.В. Громашевського АМН України. – К., 2009. – 34 с.
15. Медична мікробіологія, вірусологія, імунологія: підручник / Під ред. В.П. Широкова. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 951 с.
16. Медична паразитологія з ентомологією: Навч. посіб. / за ред. В.М. Козька, В.В. М'ясоєдова. – К., 2015. – 336 с.
17. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины / под ред. В.И. Покровского, Н.И. Брико – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2012. – 494 с.
18. Руководство по эпидемиологии инфекционных болезней [в 2 т.] / Н.И. Брико, Г.Г. Онищенко, В.И. Покровский. – М.: ООО «Издательство «Медицинское информационное агентство», 2019. – 648 с.
19. Ющук Н.Д., Инфекционные болезни: национальное руководство [Электронный ресурс] / под ред. Н. Д. Ющука, Ю. Я. Венгерова – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2019. – 1104 с.
20. Ющук Н.Д., Климова Е.А. Инфекционные болезни. Синдромальная диагностика – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2020. – 176 с.
21. HIV-infection – ВІЛ-інфекція: Навч. посіб. / О.А. Голубовська та ін. – К., 2011. – 288 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України - <http://www.president.gov.ua>
2. Верховна Рада України - <http://www.rada.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство освіти і науки України - <http://www.mon.gov.ua>
5. Міністерство охорони здоров'я України - <http://www.moz.gov.ua>

6. Державна служба України з надзвичайних ситуацій - <http://www.dsns.gov.ua>
7. Рада національної безпеки та оборони України - <http://www.rnbo.gov.ua>
8. Всесвітня організація охорони здоров'я - <http://www.who.int>
9. Centers for diseases control and prevention - <http://www.cdc>
10. WHO Global Alert and Response Department – <http://www.who.int/csr/en/>.